

1921-11-28

FACTS

Document type:
Note

Language:
Svensk

Archive:
Mappe 148 nr. 28

LUNDS DOMKYRKAS APSISHVÄLF

ARBETSBESKRIFNING

Å FÖRARBETEN FÖR HVALFVETS DEKORERING
MED MOSAIK ELLER FRESKOMÅLNING.

-:-

I. Ställningsarbeten.

I Hufvudsaklig Öfverensstämmelse med lämnad ritning uppföres ställning och en 3 m. hög inbägnad af platsen därunder.

Resvirket jämte sträbver och underslag göres af biladt virke af vanlig behugning, och skall byggnadsentreprenören svara för dess tillräckliga styrka både hvad dimensioner och sammansättningar angår. Inbägnaden göres af hyfladt virke. Gelflägningen af fyrsågade bräder. Öfversta gelfvet göres i lämmar (flagar) för att lätt kunna nedtagas och åter uppläggas. Eventuellt bör det öfre resvirket också kunna lätt nedtagas och åter uppsättas och bör därför inrättas med tanko härpå. Stegarne göras fasta och af hyfladt virke.

Skulle hvalfvets omgärning påföras, skall ställningen vederbörligen förstärkas och ett kraftigt bjälklag och tätt gelf af dubbel bräddlag med mellanlagt papp inläggas å den strax under hvalfvets anfangslist liggande ställningestöten. En tät vägg af liknande konstruktion uppföres från nämnda gelfhöjd med anslutning till tribunbågen, så att damm och kyla ej må intränga i kyrkan. För detta arbete skall uppgången till ställningen ~~XXXXXX~~ anläggas genom ett af absidens fönster, hvars järn- och glasparti uttages och efter sluttadt arbete åter insättes. Arbetsplatsen utanför kyrkan skall inbägnas och trappan från fönsteröppningen upp till ställningen göras tät på samma sätt som förutnämnda gelf och vägg.

Inskärfad af konstlärare ut stora gussstenen och stela
2. Murning- och isoleringsarbeten. *g. åsopskärning*

Alternativ I.

Konstlärare af stene

Putsen å nuvarande hvalfvets undersida afkneckas, *fugerna utkrasles* och hvalfytan borstas, så att den blir fullständigt ren. Där hvalfvet vid basen är sprucket, uthugges ett eller två skift till tillräckligt djup (minst $\frac{1}{2}$ sten)

hvarrefter vridna och i ändarne omböjda $\frac{1}{2}$ " fyrkantjärn, som noggrannt rengjorts och cementbestruks, och som äro så långa, att de sträcka sig minst 1 m. på hvarje sida om sprickorna inläggas och omsorgsfullt kringstamps med stark cementbetong.

På hvalfets öfversida och på påmurningens plana öfre yta beribbas all lös puts, och ny puts anbringas på de renhuggna ställena. Då lagningarna väl torkat, bestrykas hvalfets och påmurningens öfversida samt apsiseringsmurens innersida till $\frac{1}{2}$ m. öfver påmurningen 3 gånger med adleden af kvalite som af arkitekten godkännes.

Därefter pålägges på hjässpartiet, där hvalfvet är enkelt, en isolering af i vatten utvörd kieselgur, hvilken, sedan den torkat, skyddas med ett 75 m/m tjockt betonglager. Sedan denna betong väl bundit och torkat, bestrykes äfven den 3 ggr med adleden, och samtliga adledenstråkna ytor putsas med starkt, poresitblandadt cementbruk.

Hvalfets undersida greifputsas enligt delgifna, af muraremästare Jensen i Viborg uppsatta föreskrifter, och finputning för profmalning anbringas.

Alternativ II.

Hela det nuvarande hvalfvet rivas, och nytt hvalf, bestående af två, från hvarandra fullt fristående hvalfkapper uppföres.

De nya hvalfkapporna skola göras af ren halfkupeltyp, både hvad form och konstruktion angår, hvarvid främdeles uppgjorda konstruktionsritningar noggrannt skola följas.

Före hvalfvens uppbyggande skola sprickorna i apsismuren noggrannt undersökas, och lagning af dem skall verkställas på fullt betryggande sätt.

Bådadera hvalfkappan skall vid basen förses med en stark förankring af i cement inbäddade järnkaren, så anbragta, att all sideskjutning af hvalfven på yttermuren är utesluten.

Öfre hvalfkappans öfversida stryks med adleden och poresitputsas, och nedre hvalfkappans undersida putsas, allt på under alternativ I föreskrifvet sätt.

Efter afslutadt arbete skall entreprenören noggrannt rengöra arbetsplatsen såväl utanför som inne i kyrkan och på vinden. Ställningen och golvvet därunder skall noggrannt rengöras.

3. Putsnings- och handräkningsarbeten
under målnings tiden.

Sedan profmålningen utförts, och då den slutliga mosaik- eller freskomålningen skall utföras, skall murningentreprenören hålla ständigt tillgänglig handräkning enligt följande alternativa bestämmelser:

Alternativ A.

Vid mosaikarbetets utförande bör en pålitlig arbetsman vara tillstädes för att på anfordran bortknacka den del af profmålningen, hvars utförande i mosaik är omedelbart förestående samt i öfrigt tillhandaga mosaikarbetarne med handräkning m.m. enligt närmare order af den ledande konstnären. Mosaikarbetets utförande beräknas komma att draga en tid af c:a 6 månader.

Alternativ B.

Vid freskomålning skall en murare hvarje morgon vara tillstädes för bortknackning af anvisadt parti af konceptmålningen och för freskoputsens anbringande å samma parti. En handtlångare bör hela dagen närvara för handräkning dels åt muraren, dels också åt de arbetande konstnärerna. Freskomålningsarbetet beräknas draga en tid af c:a 5 månader.

Freskoputsen, som skall tillredas noggrannt efter de af murarmästare Jensen från Viborg uppsatta bestämmelserna, skall levereras af murningentreprenören.

4. Måleriarbeten och draperianordning.

Hela ställningen, å gelflägningarne dock endast undersidan, skall målas med lämplig slämfärg eller eljefärg i grå ton enligt närmare anvisning.

På den i höjd med hvalfvets anfangelist liggande ställningsstöten upphänges ett draperi i två hälfter, anordnadt med dragenören, så att det kan skjutas undan åt båda sidor. Draperiets längd (höjd) blir c:a 7,5 meter och dess sammanlagda bredd c:a 11 meter. Därefvanför fästes på den i tribunbågens östra sida sittande brädan för den gamla ljusrampen ett likaledes tvådeladt draperi, som kommer att utfylla den öfre hvalföppningen. Dess höjd i midten blir c:a 7 meter och dess bredd vid underkanten 11 m. Detta öfre draperi skall anordnas med hånem ringar löpande dragenören, hvarmed det skall kunna dragas uppåt mot sidorna, så att hvalföppningen blir i möjligaste mån fri.

Prof å stoff för detta draperi framlägges samtidigt med anbudet.